

Barcelona estrena Liceu i Auditori

MÚSICA

Any 1999

Barcelona estrena Liceu i Auditori

1999 va ser l'any de la concreció de dos somnis llargament esperats a Barcelona i Catalunya: la inauguració del nou Liceu i l'obertura de l'Auditori. El primer va significar la restitució a la ciutat d'un dels centres musicals i teatrals de més prestigi mundial i el segon la posada en marxa una de les infraestructures arquitectòniques i musicals més avantgardista d'Europa.

Per Barcelona i Catalunya, la reconstrucció del Gran Teatre del Liceu havia estat una mena de fita col·lectiva que volia reparar la malaurança de l'incendi que l'havia consumit en només unes hores el 31 de gener de 1994. Era tanta l'estima que Barcelona i el conjunt de la societat catalana tenien al que havia estat el principal teatre d'òpera d'Europa, que aviat van ser rebutjades les propostes de trasllat i modernització de l'edifici fetes per alguns sectors.

En la reconstrucció van guanyar els defensors d'una reproducció fidel del Gran Teatre del Liceu a les mateixes Rambles de sempre, aprofitant, però, per ampliar i modernitzar les instal·lacions per guanyar en comoditat, seguretat i sonoritat, sota el comandament de l'arquitecte **Ignasi de Solà-Morales**. El Gran Teatre del Liceu reconstruït havia tingut uns costos de 17.519 milions de pessetes, dels quals només 5.464 milions havien estat aportats per les administracions públiques, prevenint la resta d'aportacions del sector empresarial i de patrocinadors diversos. **Tony Miró** havia dissenyat el teló i **Pere Jaume Borrell** els medallons del sostre. A la sala, a més, es va reproduir tot l'enllumenat modernista original i als sostres es van refer les motllures originals de guix.

Per la seva banda, l'Auditori de Música de Barcelona era una necessitat llargament constatada, ja que des de la inauguració del Palau de la Música el 1907 no se n'havia fet cap. La seva realització era vital per resoldre el problema de les grans orquestres que no cabien a l'escenari del Palau i tampoc es podien ubicar al Liceu, donada la seva vessant eminentment operística i la impossibilitat d'inserir espectacles simfònics en la seva densa programació lírica.

Les autoritats catalanes havien decidit la construcció de l'Auditori el 1989 i volien inaugurar-lo pels Jocs Olímpics de 1992, però el projecte es va anar modificant, no es va comptar amb el finançament adequat i les obres es van allargar, de manera que la seva efectiva inauguració va esdevenir deu anys després que les parts implicades donessin el vistiplau a la construcció.

Cronològicament, la inauguració de l'Auditori va precedir la del Liceu. L'edifici havia estat projectat per l'arquitecte navarrès **Rafael Moneo**, mentre que l'acústica havia estat obra de l'enginyer **Higini Arau**, responsable també de la del Liceu. El pressupost de les obres, de 7.776 milions de pessetes, havia anat a càrrec del Ministeri de Cultura en un 50% i de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, a parts iguals, en un altre 50%.

El dia de la inauguració, però, les obres no havien estat enllestides del tot, en faltar de completar una les dues ales de la infraestructura i les instal·lacions del Museu de la Música i del Conservatori Superior de Música projectats. Però res de tot això no va espallar l'estrena, que va tenir lloc el vespre del 22 de març de 1999, en un acte oficial i protocol·lari, al que van assistir els reis d'Espanya, **Joan Carles I** i **Sofia de Grècia**, el president de la Generalitat, **Jordi Pujol**, el vicepresident segon del govern espanyol, **Rodrigo Rato**, i l'alcalde de Barcelona, **Joan Clos**, entre d'altres personalitats.

A les 21.10 hores d'aquell dia i després que l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) hagués interpretat els himnes d'Espanya i de Catalunya, va començar el concert inaugural a la sala Simfònica. La primera peça que va interpretar l'OBC sota la batuta del seu director titular, **Lawrence Foster**, va ser la *Fanfàrria*, escrita per a l'ocasió per **Joan Guinjoan**. El concert va continuar amb l'obertura d'*Els mestres cantaires*, de **Richard Wagner**; *El sombrero de tres picos*, de **Manuel de Falla**; *Empúries* d'**Eduard Toldrà**, i el *Concert breu, per a piano i orquestra*, de **Xavier Montsalvatge**, que va interpretar com a solista la pianista catalana **Alicia de la Rocha**. Va tancar el programa el glòria d'*El Pessebre*, de **Pau Casals**, amb la participació de 200 cantaires procedents de 23 cors de tot Catalunya.

La mateixa nit, però una hora més tard, es va inaugurar també la Sala Polivalent de l'Auditori, amb un espectacle que integrava imatge i so. El grup instrumental Barcelona 216, dirigit per **Ernest Martínez Izquierdo**, va interpretar l'obra per a conjunt instrumental i música electrònica *Les set vides d'un gat*, composta per **Martín Matalon**, a partir de la pel·lícula muda de **Luis Buñuel** i **Salvador Dalí** *Un chien andalou*, que es va projectar alhora. A la segona part es van projectar una sèrie d'imatges de Barcelona mentre el grup interpretava la *Simfonia urbana per a grup instrumental i sons de la ciutat* de **Steve Reich**.

L'Auditori de Música de Barcelona, doncs, va néixer amb una voluntat d'obertura a tots els tipus de música. Tot i ser la seu estable de l'OBC, estava previst que inserís diferents estils i modalitats musicals -fins i tot concerts de rock- a la sala polivalent i comptava, a més, amb una sala de música de cambra. El potencial d'aquesta polivalència va quedar reflectit tot just inaugurar, en fer-se un total de 200 reserves per la primera temporada, servint la demanda d'un bon nombre de promotors musicals independents que produïen 14 cicles de música clàssica, ètnica de jazz i per cinema.

El nou Gran Teatre del Liceu es va inaugurar el 7 d'octubre, en un acte oficial al que van assistir, a més de les autoritats catalanes, els reis d'Espanya i el president del govern espanyol i els seus ministres, a més de les principals personalitats del món de l'empresa, la cultura i les institucions. Per la inauguració es va escollir la mateixa òpera, *Turandot*, de **Giacomo Puccini**, que s'estava assajant quan el foc va acabar amb l'antic edifici. De la importància de l'esdeveniment en parlava la presència de tots els mitjans de comunicació estatals i més de cinquanta d'estrangers.

La inauguració va aplegar un total de 2.236 persones, l'aforament complet del teatre, més els centenars de persones que es van concentrar a les rodalies per seguir l'esdeveniment. La *Turandot* del nou Liceu va ser dirigida musicalment per **Bertrand de Billy** i escenogràficament per **Ezio Frigerio**, portant **Núria Espert** la direcció escènica, que va fer una reinterpretació agosserada del final de l'òpera. Les veus de la sessió inaugural, que va ser retransmesa per TV3, van ser les de **Giovanna Casolla** (*Turandot*), **Maria Bayo** (*Liú*), **Jan Blinks** (*Cala*) i **Stefano Palatchi** (pare de *Cala*).

L'èxit obtingut en la sessió inaugural va fer pensar en les bones perspectives de la temporada inaugural, que comptava amb 7 òperes més, 3 muntatges de dansa, 9 concerts i 15 recitals. A més i, segons va confirmar el director general del Gran Teatre, **Josep Caminal**, el Liceu havia signat un acord amb Vía Digital i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, cedint els drets d'emissió de cadascuna de les òperes de la temporada a Via Digital i la CCRTV per un import de 2.050 milions de pessetes.